

Princ a princ

Scénické čtení doplněné aktivitami pro děti, zpracováno na základě knihy:

Princ & princ / Linda de Haan & Stern Nijland ;

[z nizozemského originálu ... přeložila Adéla Elbel]. 1. vyd. Praha : Meander, 2013. -- [32] s.

Tato beseda má za cíl připravit děti na možné setkání se stejnopohlavními páry; v průběhu čtení však děti seznámíme i s fungováním státu v určitých oblastech a také budeme, obrazně řečeno, cestovat kolem celého světa. Děti je nutno dopředu rozdělit do skupinek, v každé by měli být i dívky i chlapci.

Knihu přečteme prakticky celou, a protože stránky nejsou číslované, bud před popisem aktivit citovat kousek textu z dané strany.

Na první straně se nadechnu, jako bych chtěla začít číst, ale zarazím se a požádám děti, aby mi pomohly a vzpomínaly, jakými slovy začíná většina pohádek (Bylo - nebylo, Za sedmero horami a sedmero řekami, Za devatero...., Za dávných, pradávných časů, Byl jednou jeden – jedna, Kdysi dávno, Stalo se, nestalo, Žil byl....). Teprve poté, co děti vyjmenují všechny možné varianty, navážu textem. Na konci prvního odstavce sama sobě přidělím roli staré královny a nasadím si korunu.

Po slovech *...byla z toho unavená* ...vysloveně žuchnu do křesla a předstírám, jak velmi jsem unavená.

...do konce léta odejde do penze... dotaz na děti, co je to penze. Děti použijí slovo důchod. Kdo nám penzi vyplácí? Krátce a jednoduše vysvětlím, jak to funguje. Také se ptám, zda důchodci mají peněz dost, aby pokryli své životní náklady a zda jim zbývá dost peněz i na záliby a zábavu.

...vstávat... Zvoním zvonkem a vytahuji z postele figurku prince. Děti se ptám, zda doma zažívají podobné nepříjemné buzení a jak se brání (pokrývka přes hlavu - ukáží na prince).

Na další straně ukazují, že místo textu vychází královně z úst obrázky, že z nich můžeme usoudit, že je rozčilená a na prince chrlí výčitky a požadavky. Požádáme děti, aby s námi knihu „dopsaly“, rozdáme jim prázdné komiksové bubliny, do kterých mají vepsat, co královna asi prince říká. Dítě, zástupce královny, si nasadí na hlavu korunku, přiloží bublinu k ústům a důrazně prince sdělí své požadavky. Před tímto výkonem dítěti řekneme: „Teď královnou jsi ty!“ anebo přehrajeme příslušný popěvek z muzikálu Kleopatra, kde se zpívá: „Teď královnou jsem já...“ Může se stát, že mezi diváky je šikovný zpěvák a před každým vstupem malých královen nápěv zanotuje. Je možné, že i knihovnice je nadaná zpěvačka. Malé královny povzbuzujeme, aby prince sdělily své požadavky nahlas a co nejdůrazněji. Děti většinou jen opakují to málo textu, který na stránce je, tzn.: „Ožeň se, mám toho dost, jsem stará a unavená...“. Snažíme se děti přivést ke konstruktivnějším odpovědím – daně – vysoké nebo malé = spokojenost či nespokojenost občanů, co se platí z daní – zdůraznit školství a knihovny, připomenout, že stát musí mít armádu, i kdyby byl mírumilovný, a proč ji musí mít. Dále pak zdravotnictví, policie, hasiči, stav silnic... Samozřejmě vás mohou napadnout další a další oblasti, které jsou financovány z daní. Můžete společně uvažovat nad dalšími problémy, které mohou královnu trápit, např. co by se dělo v případě neúrody vlivem nepříznivého počasí, klesající porodnosti atd.

...to já v tvém věku byla vdaná už dvakrát... ptám se, co tím královna myslí, zda měla po pravici jednoho manžela a po levici jiného. Děti samy vysvětlují, že byla buď rozvedená a znovu vdaná (ale královny se většinou nerozvádí), nebo že byla vdova. Co se asi mohlo přihodit, že první manžel zemřel? Nemoc, padl ve válce...

Chlapců se ptáme, zda se budou chtít oženit, většina ne, pak tedy ať vysvětlí důvody – nechť se dělit o peníze, nechť se starat o děti, hádat se s manželkou, pomáhat v domácnosti, ale naopak se chtějí intenzivně věnovat zálibám a financovat je ze svého platu, stýkat se s kamarády, zkrátka je pro ně důležitá svoboda. A dívky, proč ony většinou od dětských střevíčků plánují svatbu – slavnost, závoj, šaty, kytice a prsteny, budování „hnízda“, péče o děti, více peněz a pomoc v domácnosti, opora manžela – v tomto momentě se opřu o něco pevného, většinou zárubeň dveří a ptám se, jestli máme na mysli oporu fyzickou a vysvětlují, v čem spočívá opora psychická. Po vyslechnutí názorů dívek i chlapců, po shrnutí všech pro i proti, se ptám, proč nemůže princ vládnout jako svobodný mládenec? Děti většinou odpovídají, že království potřebuje dědice, že královna se těší na vnoučata a že manželka mu pomůže vládnout, že se s ní může radit. Oponuji, že na to má přece rádce. Dávám příklad, koho by volili raději za starostu jejich obce, čtvrti – svobodného či ženatého? Většinou se děti přikloní k ženatému, protože působí důvěryhodněji a pravděpodobně bude rozumět problémům obyčejných lidí.

...*Na zdraví!*“ ...zde vstupuji do textu s touto větou: „Jenže, milé děti, zůstává nám jedna velmi důležitá otázka - co myslíte, najdeme ještě někde na světě princezny? Kdo si myslí, že na světě ještě existují království, zvedněte ruku...kdo si myslí, že ne, zvedněte ruku.“ Na mapě světa ukazují, kde najdeme ještě v současnosti království, evropská vyjmenuji všechna, Afrika a Asie výběrem. O každé zemi krátce pohovořím, zdůrazním, co je pro ni typické, čím je známá.

...*Ještě té noci ...a zavolala všem princeznám na světě.* Předvedu s jedním dítětem telefonický rozhovor s tajemníkem (sekretářem) Buckinghamského paláce. Rozhovor dítě dostane napsaný foneticky v angličtině a ostatních se ptám, zda rozuměli a zda princezna přijede. Nepřijede a proč? Protože je to v současnosti malé dítě. Do skupinek rozdám další telefonní rozhovory s dalšími královstvími a nechám na dětech, aby je vedly samy. Buď může být královna vždy knihovnice, anebo ve skupině jedno dítě hraje královnu a druhé zástupce dotazovaného království. Rozhovory můžete mít nachystané v angličtině nebo řeknete, že je to v jako nadabovaném filmu a budeme pro zjednodušení mluvit česky. Ještě, než rozhovory rozdáme, zeptáme se dětí, zda královna ovládá všechny jazyky daných království. Ne? Jak se tedy domluvíme? Anglicky – touto řečí bychom se měli domluvit na celém světě. Dětem můžeme nechat svobodnou vůli, zda se rozhodnou poslat svou princeznu na seznamovací (zásnubní) večírek (ples), anebo jim určíme, která země princeznu pošle a která nikoliv, v tom případě je potřeba vymyslet si důvod, proč nepřijede – moc mladá, stará, již vdaná... Pro pobavení dětí se do telefonu vždy představují jako království, které pojmenuji po městě nebo městské čtvrti, ve které se nacházíme (Here is Queen Susan from Sedlčany Kingdom...)

...*Nazítří stála u bran první z nich.* Jak se princezna tak rychle dopravila do našeho království? Letadlem. Možná přímo vládním letadlem.

Celou pasáž, kdy se jednotlivé princezny v knize představují, jsem přeskočila, protože pro naši akci jsem vybrala princezny z těch zemí, kde království skutečně je. Skupinkám rozdám natištěné vlajky zemí, jejichž princezny a doprovod bude skupinka představovat. Z druhé strany jsou vypsány typické atributy té které země a jméno princezny. Může být skutečné nebo přiřadíte ženské jméno typické pro danou zemi. Princezna si nasadí korunku na hlavu. Skupinka vyšle jednoho zástupce a ten si vybere z nabídky indicií tu, která dle jeho mínění odpovídá tomu, co se o dané zemi dozvěděl. Pokud děti nevyberou správně, návodnými otázkami jim pomůžeme, aby si věci přerozdělily. V tuto chvíli postupně přichází princezny se svou družinou před královnu a prince, uklání se a snaží se hovořit o své vlasti tak, aby vzbudili zájem a princ požádal o ruku tu kterou princeznu. Indicii předávají královně jako dar. Pokud jsou děti nesmělé, povzbuzuji je otázkami. Po každém tomto malém vystoupení požádám skupinku, aby se posadila a vyčkala našeho rozhodnutí.

*Královna se synem bezradně seděli... Z textu vypustím větu *Zatím to za moc nestálo*, ale naopak zdůrazním, že všechny princezny byly půvabné (chytře) a spojení s jejich královstvím by bylo pro naše království přínosné (vždyť tak to chodívalo, sňatek neuzavírali dva jedinci, ale především dvě mocnosti).*

Ale ...Počkat! Před branou ještě někdo je.... Opět zvoním na zvonek a přináším figurku princezny Sedmikrásky a prince Krasomila...

V tu chvíli se princovo srdce prudce rozbušilo. Gestem znázorňuji, jak silně buší srdce... *byla to láska na první ...*

Jaký překrásný princ... v tu chvíli se figurky našeho prince a Krasomila objímají.

Dočtu knihu do konce. Beru zvonek, zvoním s obligátními slovy: „Zazvonil zvonec a pohádka je.... Cože? Tohle má být konec? Kde jsou krásné šaty nadýchané jak šlehačkový dort, kde je závoj, kytice...“, utírám si pomyslné slzy lítosti. „Tak kvůli tomuhle jsme spoluprožívali královniny starosti, mluvili anglicky, cestovali kolem celého světa, připravovali se na setkání s královnou a princem a teď tohle? Princ uzavře sňatek s mužem?“ Tážeme se děti, zda je to ve skutečnosti možné a jak označujeme muže preferující muže (homosexuálové) a ženy dávající přednost ženám (lesbičky). Většinou se vytvoří dvě názorově odlišné skupiny. Vysvětlujeme, že v naší republice je možné uzavřít registrované partnerství, sňatek jako takový nikoliv. Vypočítám výhody, které z toho pro partnery vyplývají.

Jiná verze: „Tak tedy, princ se nám oženil, vlastně spíše *omužil*.“ (Někdy si děti pletou pojmy *oženil se* a *vdala se* a přiřazují je k opačnému pohlaví, než se užívají. Oženil = opatřil se ženou, vdává = vydává se muži.)

„Holky, my společně zamáčkne slzu dojetí nebo i zklamání...kde je ta krásná bílá nadýchaná róba? Kde je závoj? Kytice? Ale..., nebudme smutní, těmhle chlapíkům to také sluší, no ne? Není důležité, co měli na sobě, ale jejich city a upřímná touha prožít smysluplný život ve vzájemné společnosti.“

Navážeme: „Já myslím, že asi všechny princezny, které tu dnes sedí, budou čekat na svého prince na bílém koni a všichni princové zde přítomní budou v budoucnosti hledat svou princeznu, budou se prosekávat k Šípkovým Růženkám a přes překážky putovat za svými Zlatovláskami, ale pokud se setkáte s princem hledajícím prince či s princeznou hledající za partnerku princeznu – nesmějte se jim. Nepoužívejte ošklivá slova na jejich adresu. Nepomlouvejte je. Oni sami totiž asi mají hlavu plnou zmatů a dost problémů sami se sebou a my jim nemusíme přidělovat další tím, že je budeme pomlouvat nebo se jim posmívat nebo je dokonce šikanovat.

A tak vás prosím, až potkáte dva prince, jak se drží za ruku anebo dvě princezny, jak si dávají pusy, tvařte se jako by nic, jakoby to byla ta nejběžnější věc na světě a přejte jim jejich lásku a štěstí. (Nicméně...často můžete vidět dvě holky, nebo i slečny, jak se drží za ruce a připadá nám to normální, prostě dvě kamarádky, které toho mají hodně společného. Ale když potkáme dva kluky, jak se drží za ruce, už nám to připadá divné.)

Dále můžeme pokračovat v tomto duchu: „Svět není prefabrikovaná (unifikovaná) stavebnice, ve které je kostka jako kostka. Lidé nejsou ani hráčci ani roboti. Vždyť lidské tělo není stroj, nelze ho naprogramovat, někdo má rád modrou barvu, někdo upřednostňuje růžovou, někdo má rád zvířata a někdo rychlá auta. Někdo je extrovert, někdo introvert. Někdo navštěvuje posilovnu a má spoustu kamarádů, jiný skládá verše, je stydlivý a upřednostňuje samotu. Někdo má pleť snědou, černou, někdo je bledý a má pihy. Koneckonců, i takový čtyřlístek je odchylka – správně měl vyrůst jen se třemi lístky.

A přitom čtyřlístek rádi hledáme a lisujeme pro štěstí. Co myslíte, co je důležitější, to, že kluk má rád kluka, nebo to, že to má v hlavě v pořádku, že se dobře učí, má šikovné ruce, že se z něj stane uznávaný lékař nebo zručný řemeslník?“

Pokud se najde silný odpůrce homosexuálních párů, rozvíjím následující argumentaci: „Člověk si vědomě nevybírám svou orientaci. Co by podle vás měl takový kluk, kterému se líbí kluci, měl dělat, aby jím společnost neopovrhovala, tak schválně, co myslíte? Měl by si najít dívku, oženit se, mít děti... bude takový chlapík šťastný? A co myslíte, bude šťastná jeho manželka? Určitě ne, zcela jistě pozná, že není něco v pořádku. Nebo by mohlo být řešením, aby zůstal celý život sám. Co by se asi stalo? Byl by zatrpklý, lidé by o něm říkali, že je divný, možná by se z něj stal zlý člověk..., ale třeba někde čeká také zmatený, smutný a osamělý muž, se kterým by si navzájem byli oporou. Nebude lepší pro ně i pro společnost, když budou žít spolu, budou veselí, a proto se jim bude dařit vše, na co sáhnou. Nikdo nechce být sám a také určitě víte, že „ve dvou se to lépe táhne.“ A že nebudou mít děti? Ani mnoho smíšených párů nemá děti. Nechtějí nebo nemohou. Adopce? V naší zemi se zatím jedná jen o možnost, pokud by se jednalo o dítě partnera, adopce či osvojení dítěte z dětského domova zatím pro tyto páry není možná. (Mám pocit, že od doby prezentace besedy došlo k posunu ... viz. článek in: MF Dnes 29.6.'16, Můžeme mít dítě!, str.1 a 3.)

Duhové rodiny = stejnopohlavní rodiče.

Významné homo osobnosti: Oscar Wilde, H. Ch. Andersen, Elton John, Martina Navrátilová, Aneta Langerová, Aleš Cibulka, Ricky Martin, Zdeněk Troška, Jan Bendig, Yemi.

pomůcky:

2 látkové figurky princů

1 figurka princezny

koruna pro královnu

papírové korunky pro princezny

mapa světa

vlajky zemí, kde je království

postýlka a peřinky pro prince

zvonek

komiksové bubliny z lepenky

tužky

telefon (může být a nemusí, já naznačuji prsty, že telefonuji)

sklenička na přípitek

indicie jednotlivých zemí:

Anglie – vypadává ze hry hned po telefonátu

Belgie – pralinky

Dánsko – kniha pohádek H. Ch. Andersena

Japonsko – jídelní hůlky nebo vějíř

Katar – černý velký šátek či šála

Lesotho – černá panenka, která rovněž může představovat jejich princeznu

Nizozemsko – tulipány (dřeváky, sýr)

Norsko – vyřadila jsem ze hry (Barnevernet = má subjektivní nevole), indicii určete dle sebe

Španělsko - kastaněty (býk)

Švédsko – katalog IKEA

Telefonní rozhovor

Good morning, Buckingham Palace – sekretary speaking. Can I help You?

[Gud móning, bakingem pelis – sekretery spíking. Ken áj help jú?]

Good Morning – here is Queen Susane from Lobzy Kingdom. I have one question only. Have you some princess ?

[Gud móring – hír is kvín Sjúzn from Bolevec Kingdom. Áj hev one kvesčn only. Plís, hev jú got sam princes?]

Yes, we have princess Charlotte Elizabeth Diana....

[Jes, ví hev princes Šarlot Elizabet Dajana.]

Great, and wouldn't she like to get married my son – prince?

[Grejt! End vudnt ší lajk to get merid maj san – princ?]

I'm so sorry, our princess is baby 10 month old only.

[Ajm so sory, aur princes is bejby ten mans old only.]

Oh, it's a pity... good bye and have a nice day!

[Ou, its e pity..gud baj end hev e najs dej.]

The same for you.

[D sejm for jú.]

Království ve světě

Evropa

Belgie – Elisabeth Belgická (2001)
Dánsko – Mary Elisabeth (1972)
Nizozemsko – Catharina – Amalia Oranžská (2003)
Norsko – Mette- Marit Norská (1973)
Španělsko – Leonor (2005)
Švédsko – Viktorie Švédská (1977)
Velká Británie – Charlotte Elisabeth Diana (2015)

Commonwealth

Jsou země patřící do britského společenství národů formálně sjednoceni pod vládou Britského panovníka. V současnosti Alžbětou II. S výjimkou Austrálie, Kanady a Nového Zélandu to jsou pouze monarchie v personální unii se Spojeným královstvím.

Antigua a Barbuda
Austrálie
Bahamy
Barbados
Belize
Grenada
Jamajka
Kanada
Nový Zéland
Papua-Nová Guinea
Svatý Kryštof a Nevis
Svatý Vincenc a Grenadiny
Šalamounovy ostrovy
Tuvalu

Afrika

Lesotho - Senate Mohato Seeiso (2001)
Maroko - Lalla Chadidža Marocká (2007)
Svazijsko

Asie

Bahrajn
Bhútán
Kambodža – Norodom Arunrasnay (1955)
Katar – Al Mayassa (1983)
Jordánsko – Iman (1996)
Saúdská Arábie
Thajsko
Japonsko (císařství) – Aiko (2002)

Oceanie

Tonga

Zdroj: https://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_kr%C3%A1lovstv%C3%AD#Asie

